GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XL.

Se preumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 97. BRASIOVU, 23|11 Decembre **1877.**

La situatiune.

Brasiovu, 21 Decembre n.

Demonstratiunea turco-maghiara de Duminec'a trecuta, care s'a finitu cu spargerea ferestriloru ministrului-presiedinte Tisza, este unu faptu din cele mai grave, cate s'au petrecutu de asta primavéra incóce in capital'a Ungariei. Stéu'a lui Andrásy si Tisza, care sclipea pana acuma in luciulu celu mai mare, a inceputu se se intunece din momentulu, in care mi de voci strigau pe stradele din Bud'a si din Pest'a „Josu cu ei!" Nu de multu contele de Andrásy a disu, ca popularitatea unui barbatu de statu nu este decatu unu capitalu, ce'lu aduna cá la timpulu seu se póta spesá din elu. Astadi se pare, ca Andrásy si Tisza au spesatu deja cea mai mare parte din popularitatea, ce-o aveau la unguri. Adeveratu, ca maioritatea parlamentului si a delegatiunei merge inca cu guvernulu, dér' nu amu avutu destule esemple catu de iute se póte schimbá bunavointi'a maioritatiloru in cea mai aspra opositiune?

Inderetulu lui Helfy Ignácz si lui Verhovay sunt alte poteri secrete, cari lucra de multu la subminarea positiunei celoru doui barbati de statu, cari stau astadi in fruntea afaceriloru interne si esterne. Demonstratiunea de Dumineca pare a fi numai preludiulu miscarei opositiunale din tiéra, care tinde la resturnarea guvernului de façia. „Nu cutezati se faceti nimicu fora scirea austriaciloru!" O asemenea imputare este fórte grava inaintea turco-maghiariloru!

Mergundu in diu'a armatóre in camera, ministrulu Tisza a fostu primitu cu Éljenuri prelungite. Deputatulu Szontagh a ceruta cá urditorii scandalului se fia cu atatu mai multu pedepsiti, cu catu ei au vatematu in persón'a dlui Tisza imunitatea unui deputatu. Dlu Tisza a vorbitu apoi intre aplausele adunarii, espunendu faptulu si dicandu, ca pentru de a evitá pe viitoriu asemeni scandale, se va vedé silitu a sistá pe catuva timpu dreptulu de a face intruniri poporale. (Aprobari in centru.) Este intrebare, déca prin amenintiarea cu asemeni mesuri stricte se póte ajunge scopulu de linistire mai iute, séu ca acést'a a datu opositiunei numai o arma mai multu in mana.

Despre demonstratiune insusi aducemu mai la vale dóue relatiuni si adaugemu numai, ca s'a ordonatu cercetarea stricta contra urditoriloru scandalului. Acuma credemu, ca cercetarea se va face fora crutiare, fiindu persón'a ministrului in jocu. „Kelet Népe" afla, ca dlu Tisza s'a departatu din palatu indata ce a auditu ferestrile zuruindu si a mersu printr'unu coridoru in teatrulu cetatii din dosu, ér' sér'a, candu s'a dusu in clubulu liberalu, trasur'a lui a fostu escortata de patru panduri calari.

Principele Gorciacoff a plecatu cu imperatulu la Petersburgu, de unde negresitu va incepe o nóua campania diplomatica. Propunerile de mediulocirea pacii n'avura pana acuma nici unu resultatu. Din tóte partile se asigura, ca Russi'a nu se va opri, decatu numai la portile Constantinopolei.

In laintru turburarea spiriteloru si nemultiumiri, in afara resbelulu, care ia proportiuni totu mai mari, amenintiandu din di in di mai multu linistea stateloru neutrale, éca in puçine cuvinte signatur'a situatiunei presente! —

☞ Scirile de resbelu a se vedé pe pagin'a 4-a.

Meetingulu turco-maghiariloru.

Bud'a-Pest'a, 17 Dec.

„Concetatiani! Plevn'a a cadiutu. Eroulu eroiloru Osman-Nuri-pasi'a cu brav'a s'a ostire se afla in captivitate russésca.... Cetatiani! Dupa sugrumarea natiunei polóne fatalitatea sórtei a ajunsu pe natiunea turcésca, care e rudita cu ungurulu.... Dupa perirea natiunei turcesci orientulu va mai avé numai o natiune, care scie se traiésca si se móra pentru libertate, aceea e natiunea maghiara.... Turculu, aliatulu nostru inca sta. Inca mai este de scapatu: déca ungurulu va pasi cu energia pe calea, unde 'lu chiama datori'a si onórea. Or'a faptei a sositu. Concetatiani! Veniti Dumineca in 16 Dec. la órele 2 p. m. in circulu natiunalu la o adunare poporala!"

Acestu appellu, care s'a impartitu in dieci de mii de esemplare intre cetatianii din Bud'a-Pest'a 'si-a avutu efectulu seu, ca-ci eri pe la 2 óre p. m. sal'a cea mare a circului natiunalu erá deja indesuita de poporu. Studentii si lucratorii au datu contingentulu celu mai mare. Venise si o deputatiune tieranésca din Czegléd si altele, apoi deputati dietali, diuaristi de tóta categori'a s. c. l. Presiedintele George Sztupa a deschisu adunarea si a datu cuventulu deputatului Helfy Ignácz. Acest'a dise intre altele:

„Bravulu Osman e prinsu si vulneratu. Ce va dice istori'a despre noi, cari amu illuminatu si amu alarmatu tiér'a, candu turcii invingeau, déca acuma vomu remané linistiti. Déca ar' tacé acumu natiunea maghiara, s'ar' degradá moralicesce cá lasi'a Serbia, (strigari: „miserabilii!") acea Serbia, care are curagiulu lasiloru, care ataca pe celu vitézu atunci, candu este invinsu. (Strigari: „Josu cu serbii!") Europ'a póte se taca, Ungariei inse nu-i este ertatu a stá neactiva, nu este totu un'a pentru dens'a, déca singurulu seu amicu, Turci'a, va trai séu va muri. Trebuie inse se impedecamu acést'a cu ori-ce pretiu. (Strigari sgomotóse: „La arme contra Russiei!") Guvernulu nu face nimicu fora consimtiementulu austriaciloru. (Strigari: „Reu destulu!) Ministrii trebuie inse se delature pedecile, déca nu potu face acést'a atunci se abdica si se faca locu altoru barbati mai capabili. (Aprobari sgomotóse.) Dorimu cá guvernulu se spuna regelui ce voiesce poporulu, dorimu cá monarchulu se ne concéda resbelulu; (strigari: „La arme!") pentru aceea comitetulu propune urmatórea resolutiune:

1. Estinderea poterei russesci, formarea de noue state slave la Dunarea de josu, vatamarea integritatii imperiului turcescu este periculósa pentru Ungari'a si Austri'a. (Aplause.) 2. Adunarea crede, ca a sositu timpulu cá guvernulu ungurescu se intrevina cu tóte mediulócele possibile contra Russiei. (Aplause sgomotóse.) 3. Adunarea va salutá cu bucuria mesurile, care voru pretinde dela natiune jertfe pentru scopulu acest'a. (Strigari: Éljen Helfy.)

Dupa acést'a se redica Eötvös Károly si impartasiesce adunarei scirea pe catu de „cutrieratória" pe atatu de falsa, ca „Osman-pasi'a" a muritu. (Toti cei de façia 'si iau palariile din capu.) Apoi continua cam asia:

„Inainte cu 30 ani natiunea nóstra s'a luptatu contra romaniloru, serbiloru, croatiloru si austriaciloru pentru libertate. De 2 1/2 ani Turci'a a facutu totu aceea; serbii, romanii, bosniacii, grecii au fostu attitati contra ei. Ungari'a invinse atunci contra celoru ce au atacat'o si numai dupa ce a venitu russulu a ingenunchiatu. (Strigari: „Pereat.") Turcii avura totu acea sórte. Si atunci a fostu de vina alianti'a celoru trei imperati, diferenti'a erá numai, ca atunci Andrásy se numea — Metternich, precandu astadi Metternich se numesce — Andrásy. (Viua illaritate)... Caderea Plevnei ne dóre, dér' n'amu perdutu inca tóta sperant'a. Romani'a si Serbi'a se afla in prim'a betía a panslavismului, déca voru fi nimicite, voru veni la noi se céra ajutoriu contra sclaviei russesci, ca-ci noi suntemu scutulu libertatii in Orientu. Dorere inse, ca nu toti ungurii simtu asia, ca-ci atunci tiér'a nu ar' fi representata prin maioritatea acést'a a camerei, care crede ca trebuie se fia lasia, pentru ca si guvernulu e lasiu. (Aplause sgomotóse.) Nu ni s'a facutu pana acuma nici o impartasire despre starea lucrului. Andrásy a impartasitu cevasi comitetului delegatiuniloru — noue inse nu ne ertatu se scimu ce, (strigari: „pereat Andrásy"), déca Andrásy ar' fi celu puçinu nascutu in Pardubitz, dér' e carne din carnea nóstra (strigari: „pereat"), acuma póte fi ministru de esterne; omu de statu unguru nu mai este. — Parlamentulu nu representa adeveratele dorintie ale natiunei, de aceea propunu, cá resolutiunea cetita se se predé ministrului-presiedinte de catra o deputatiune de 25 membri. (Éljen, elfogadjuk; o voce: „Mindnyájon olmegyünk", mergemu cu totii. Aplause prelungite!)"

Acuma plecara cu totii, inainte cu cativa din deputatiune. Vreo 8000 ómeni pornira cá o lavina spre cetatea din Bud'a intre strigari „la arme!" „Traiésca turcii!"

Pe la 4 óre multimea se apropiá de palatulu ministrului-presiedinte Tisza, unde se adunasera deja siefulu politiei Thaisz, consiliariulu ministeriału Iekelfalusy s. a. Ministrulu Tisza a fostu promisu, ca va primi deputatiunea indata dupa meetingu, aflandu inse, ca deputatiunea vine cu mii de poporu si vediendu, ca multimea totu cresce inaintea palatului, a datu ordinu strictu portariului, cá se spuna la toti, cati voru voi se aiba intrare, ca Escel. s'a nu primesce pe nimenea. Intru aceea ajunse poporulu si deputatiunea, in care se aflau si representanti din Aradu, Debreczin, Nyiregyháza, Kanizsa s. c. l. inaintea palatului. Presiedintele Sztupa cu resolutiunea in mana, Helfy si ceilalti voira se intre. Atunci le spuse portariulu ce ordinu avea. „Ce-i déca nu ne primesce?" dise Sztupa, „ne-amu facutu datori'a si acuma mergemu acasa." Deodata se aude o strigare „la arme!" si mii de voci repeta: „la arme contra Russiei!"

Abia se aflase, ca Tisza nu voiesce se primésca deputatiunea, candu deodata se audira strigari: „josu cu Tisza!" „Se mergemu noi la elu!" Intr'o clipita se repedí multimea spre palatu, voindu se intre cu forti'a. Tóte silintiele politiailoru de a-o opri fura zadarnice, vestibululu se impluse de ómeni, cari incepura deja se urce scarile. Atunci tienú Otto Hermann o vorbire de pe scara, conjurandu pe poporu a respectá santiani'a domicilului. Abia dupa acést'a se retrasera ómenii inaintea palatului, strigandu, injurandu si amenintiandu pe ministru neincetatu. Helfy vediendu, ca multimea e gat'a a intrebuintiá chiaru forti'a a conjurato se fia linistita si se mérga acasa, dér' n'a ajutatu nimicu. Deodata se urca Verhovay pe-o pétra de lenga palatu si esclama: „Amu venitu se audimu respunsulu ministrului, se nu ne departamu pana nu ni'lu da." Apoi amenintiandu cu pumnulu spre feréstr'a palatului, strigá: „séu vei ascultá de vointi'a natiunei, séu vei abdice! déca nu vomu fi ascultati aci, mergemu la clubulu liberalu." Aceste cuvinte fura urmate de strigarile multimei: „peara Tisza", „le vele", „fegyverre". O peatra fù aruncata spre palatu si sparse lamp'a dela portalu. Semnalulu erá datu si o plóia de petri se descarcá in ferestrile palatului, care fura mai tóte sparte. Siefulu politiei Thaisz se suie pe calu si provóca pe poporu se mérga linistitu acasa. Elu e primitu cu strigari: „josu cu Thaisz". Atunci politistii calari incepura a curatí loculu cu latulu sabiei si totodata se audiá sunetulu tobeloru militiei imperatesci, care se apropiá in pasi rapedi cu baionet'a scósa.

Multimeá se departá in graba inaintea baioneteloru a doue companii din regimentulu br. Rodich si se intórse la Pest'a. Ajungundu intre strigari „josu cu Andrásy si Tisza" pe piati'a Franciscu-Iosifu s'a opritu inaintea localului clubului liberalu. Aci tienú Verhovay inca o cuventare fulminanta. „Aveti maioritatea, dise elu, dér' nu representati vointi'a poporului! Sunteti misiei déca nu ve plecati inaintea poporului!" Cateva flueraturi urmara si la momentu ferestrile localului erau sparte. Dupa acésta fapta eroica demonstrantii plecara la locuinti'a lui Sztupa, care inse nu cutezá a'si scóte capulu pe feréstra, de aci mersera spre locuinti'a consulului russescu, dér' fura impedecati in continuarea spargerei de ferestri prin aparinti'a unei alte companii de soldati, care

ii imprastià in tóte partile. — Astfeliu se finí gloriós'a manifestatiune a viteziloru turco-maghiari!

Press'a maghiara dupa caderea Plevnei.

Candu luaramu condeiulu in mana, ca se scriemu ceva despre acésta tema, vrendu nevrendu ne veni in minte unu refrenu dintr'unu cantecu romanescu, unde vitézulu intréba pe ingamfatulu tataru dupa ce i-a stinsu viéti'a, dicundu: Mei tatare, unde-ti e fal'a? si apoi totu elu respunde, intonandu: Eu ti-am spusu se nu treci malulu!

Cam in analóga situatiune se afla astadi si diurnalele unguresci. Cu vr'o cateva luni mai inainte, candu Osman pasi'a avuse unele succese faç̧ia de russi, press'a maghiara, fora distinctiune de coloritu politicu, nu mai aflá destule cuvinte de glorificare pentru turci si de calomniare pentru russi si romani. Astadi inse, dupa-ce Osman-pasi'a si ostea sa, pe care ungurii o credea neinvincibila, se afla in captivitate, foile maghiare au mai slabitu din ingamfare, dér' n'au slabitu totuodata si din calomniare si injuraturi contra russiloru si romanilorn. Pentru illustrarea celoru premise inregistramu aci unele passagie din foile unguresci.

„P. Napló" scrie: Ungari'a simte amaru lovitur'a dela Plevn'a. Din caderea Plevnei urméza marirea Russiei, infiintiarea de staturi noue slavóne. Independinti'a, dimpreuna cu o politica agressiva a Romaniei. Agitatiuni nationale in contra nóstra... Ungurii privescu cu ochii plini de lacrime la fratii loru turci... Precumu dupa Solferino a urmatu Sadov'a, éra dupa acésta Sedanulu si dupa Sedanu Plevn'a, asiá nici Plevn'a nu va remané fora mostenitori."

„Hon" doresce pe de o parte incheiarea pacei, inca mai inainte de ce Turci'a ar' fi totalu nimicita, éra pe de alta parte scuipa focu si voma veninu de necasu, ca eroulu Osman-Nuri-pasi'a a devenitu internatu in capital'a Romaniei, si dice:

„Si pe Osman 'lu ducu tocmai la Bucuresci, in capital'a perfidului vasalu. Acésta dejosire n'a meritat'o Osman, de a carui resistintia o jumetate de anu s'a frantu ataculu aliatei armate russo-romane. Cumu le voru cresce córnele valachiloru dincóce si dincolo de Carpati, sciindu, ca celu mai gloriosu beliduce turcescu va fi inchisu intre zidurile capitalei romane. Si acésta degradare nu e numai a lui Osman, ci si a Pórtei otomane."

Mai turbata cá tóte este inse fói'a „Magyar Hirlap", de care nici Dumnedieu din ceriu nu remane neinsultatu. Eca pana unde merge blasfemi'a acestei foi:

„Firulu electricu ne-a adusu scirea deprimatória, ca Osman s'a predatu, Allah se tavalesce la peciórele Dumnedieului muscalescu! Plangeti turci, plangeti maghiari! Barbati smulgeti-ve barbile, femei si copii smulgeti-ve perulu din capu! Viteji'a s'a predatu in manile nemerniciei, Dumnedieu s'a predatu diavolului! Osman, titanulu cu 50 mii voinici ai sei a cadiutu in manile pigmeiloru muscali si valachi."

In acestu limbagiu scriu tóte diurnalele unguresci. Ele manifesta o mare dorere, inse acést'a dorere nu e curata, ci e plina de reutate si turbare. Domnii unguri au scandalisatu lumea cu manifestatiunile loru de bucuria si totu asiá facu sî astadi, candu e vorb'a se'si esprime dorerea. Ei nu cunoscu cumpetu, nu cunoscu margini, sunt esaltati periculosu. Pre catu tempu se ocupa ei de noi, nu vomu incetá a ne ocupá si noi de ei, cu atatu mai vertosu, cu catu pretindu a trece de atotu-poternici, fiindu ca si atunci, candu se afla de desuptu, sciu se strige: luati-lu de pe mine, ca-'lu omoru!

Espositiunea patriotica dela Clusiu.

Lectorii nostri cunoscu din alti Nri ai „Gazetei", ca damele dela Clusiu au infiintiatu o espositiune parte istorica, parte industriala moderna, éra venitulu aceleia l'au dedicatu seracimei. Acelu venitu in dilele de antaiu erá de cate 300 fl. si mai multu pe fiecare di, éra dupace se va trage si loteri'a, venitulu intregu se va face cunoscutu, care va fi relative mare, adeca de mai multe mii.

Pana acilea lucrulu merge pre cumu se cade. Dér' cine ar' fi crediutu vreodata, ca va plesni cuiva in capu, cá cu ocasiunea acestei espositiuni ardelene se voiésca a compromitte, séu vorbindu mai la intielesu, a face de rusine pe poporulu romanescu, activitatea, industri'a, bun'a vointia, patriotismulu lui? S'a intemplatu inse si acésta batjocura. Diariele din Clusiu adusera serii de articlii descriptivi ai espositiunei de acolo. Intre acestea diuariulu ministeriale „Kelet" Nr. 28 se arunca dintr'odata cá pe furisiu asupra romaniloru si'i incoltiesce dicundu: „Éta, la espositiune nu poti vedé nici-unu obiectu din mana romanésca. Acésta ne dóre (pe maghiari); scimu inse bine, ca romanii 'si strica cu acésta mai multu loru, decatu noue. Ei inainte de a se deschide espositiune, declarara in diuariele loru, ca e lucru desiertu a se mandrí cineva cu industri'a din trecutu a Transilvaniei, ca-ci noi nici nu amu avutu industria. N'au avutu dicu ei (romanii); dér' sasii si maghiarii au avut'o. Se vina romanii la espositiune, aci voru poté cunósce poterea acestei natiuni (a careia din doue?) si potu se invetie si ei a respectá cultur'a, potu se cunósca terenulu, pe care trebue densii in locu de a intinde la galagii seci. Ii primimu si pe densii cu placere in lucratória; déca inse ei respingu ostenelele nóstre, se n'aiba grija, ca vomu trai si fora densii." (Subscrisu pseudonimulu: Iustus.)

Eta-ne érasi inpinsi in starea de a ne apera reputatiunea prin repetitiuni de temeiuri si documente produse de o suta de ori in viéti'a nóstra in tóte casurile de atacuri si batjocuri, cumu este si acésta. Lectorii „Gazetei" sciu bine si ne potu fi martori, in ce mesura mare ne amu interessatu noi totdeauna de industri'a patriotica, prin urmare si de cea romanésca; de aceea nu ne voru lua in nume de reu, déca noi si ataculu acesta 'lu vomu releva si considera nu numai din punctu-de vedere patrioticu, ci si din celu de onóre, prin urmare 'lu vomu si analisa mai de aprópe.

Intrebamu inainte de tóte pe Iustus: Cine si candu au invitatu pe romani si pe femeile romane din Transilvani'a séu de airea, cá se luamu si noi parte la espositiuoea din Clusiu? Se'mi numiti o singura dama maghiara, care se fia crediutu, ca nu perde nimicu din asta demnitate, déca va invita pe vreo vecina séu cuuoscuta de ale sale, femeia de nationalitate romana. cá se concurga si dens'a cu ceva la espositiunea din Clusiu. Cu scirea nóstra nici-unica. De altumentrea noi nu ne miramu de acésta ignorare din mai multe cause, pe care pentru bun'a pace nu voimu se le numeramu aici. Una totusiu nu o vomu trece cu tacere, adeca nerusinaţele insulte aruncate asupra femeiloru romane in Nr. 116 alu lui „Kelet" din a. c., unde femeile romane din Transilvani'a sunt insultate chiaru si cá tradatórie de patria si nedemne de nici-unu respectu; éra in lun'a trecuta din caus'a unei singure femei, despre care se dicea, ca s'ar' fi dusu cu Don Carlos, declarate tóte femeile romane si bulgare fora esceptiune de corrupte si destramate. Candu femeile nóstre sunt tractate in acestu modu infamu de catra barbatii dela diuariele din Clusiu, B.-Pest'a etc., unde mai potéa se aiba curagiu o femei'a maghiara a se apropia de vreo romana? Asia intielege Iustus invitarile la espositiune? Multime de femei tenere, maghiare (secuience), evreice, germane din Austri'a si de airea au implutu Ploiescii si capital'a Romaniei de optu luni incóce; unu mare numeru din ele petrecu in orasiele danubiane, si au trebuitu se se ia mesurile cele mai severe, cá se nu tréca Dunarea, se nu incomodedie ostile: dér' pentru aceea care va fi acelu romanu omu de nimicu, care se cutedie a scrie, ca tóte femeile maghiare, tóte germanele si evreicele ar' fi corrupte si destramate? Ved ti dér', ca barbatii dela press'a vóstra au trasu parete grosu despartitoriu intre femeile romane si maghiare; prin urmare si Iustus in locu de a inputa romaniloru neparticipare la espositiune, este datoriu se cera, cumu dicu francesii, amenda onorabila, se se róge de ertare, cumu dicemu noi romanii.

Ceea ce amu scrisu noi mai de unadi, cumu si in anulu trecutu despre industri'a transilvana, afirmamu si astadi susu si tare, si respingemu perfid'a manopera de a compara industri'a transilvaua din epoca data, epoca X ori Y, cu aceeasi industría din aceeasi epoca. Nu asia Pista! Nu in Clusiu ori in Brasiovu, ci la espositiuní universali se potu face comparatiuni de industria. Au fostu si din tiér'a nóstra dieci de mii de ómeni la espositiunea din 1873 in Vien'a, la toti le póte fi in memoria próspeta modulu cumu erá representata acolo Transilvani'a si chiaru Ungari'a intréga. Mai incape aici vorba?

Iustus 'si bate jocu de romani, ca ei n'au avutu nici o industria in Transilvani'a, candu ori-ce omu dreptu ar' trebui se se mire, ca le mai remase acésta industria de casa, pe care o vedemu la ei. Amu aretatu de o suta de ori in 40 de ani cu legile si cu decretele in mana, ca romaniloru le erá strinsu opritu exercitiuln oricaroru professiuni asia numite orasianesci, si ca chiaru portulu loru erá limitátu prin legi cá si la robii de prin temnitie.*) Amu produsu esemple, precumu au fostu alu celoru patru corporatiuni (Zünfte) romanesci dela Brasiovu, de macelari, cojocari, croitori si lemnari, ca in dilele Mariei Teresiei s'au judecatu pana la imperatia pentru drepturile loru, dela 1769 pana la 1777, dupa aceea inse éra au cadiutu si érasi s'au judecatu, pentru cá se cadia din nou. Inca si dupa 1848 in Octobre 1850 unulu Petru Lemnariulu din Brasiovechiu fù batutu cumplitu si sangeratu elu si femei'a sa de catra Zunftmeister Pongratz cu argatii sei, numai ca-ci ajutase cumnatului seu cá se'si sîndilésca siur'a, éra candu Petru merse cu advocatulu seu la politia, cá se'si arate ranile si femei'a sa ochiulu vetamatu, comissariulu 'lu dete afara pe elu si pe advocatu, pe temeiulu unui decretu guvernialu din 1843, care se aflá si tiparitu in forma de circulariu, pana ce guvernatorulu Wohlgemuth taià la midiulocu militaresce si facù pe Pongratz se platésca lui Petru dorerile cu 78 fl. m. c.

Dér' in comitate? Asi, vórba se fia. Care proprietariu de ómeni ar' fi fostu asia de „prostu" ca se sufere pe baiatii de iobagi a invetia „mestesiuguri"? Si chiaru de i'ar' fi suferitu, care „maister" erá nebunu cá se'i primésca, si care din ei ar' fi cutediatu se sparga prin barierele privilegiului tiehalistiloru? Stà reu dlui Injusto cá voiesce a figura da asiá ignorantu, in catu se nu cunósca cumplitulu zidu triplu alu corporatiuniloru transilvane si ungurene. Asia de reu cunósce elu istori'a industriei? Éca ce pate acela, care deplasédia, cumu dicu érasi francesii, adeca schimba statulu cestiunei priu sofisme. Noi vorbiseramu despre industri'a transilvana, éra elu sarí gardulu si o desfacù in industrii nationale.

Si adeca romauii n'au avutu nici o industria? Cumu amu observatu, nu ar' fi fostu nici o mirare, déca ei ar' fi remasu chiaru fora camasia pe trupu; lucrulu inse stà cu totulu altumentrea. Espositiunea loru nationala, deschisa in Iuliu 1862 la Brasiovu in patru sale, a datu o proba, si bunu e Ddieu, ei voru mai da si alt'a mai mare si mai intinsa; ca-ci nu indesiertu Maj. S'a monarchulu nostru a luatu in a. 1861 associatiunea loru de cultura in prea inalt'a sa protectiune si nu indesiertu ei tramitu din fii loru de mai multi ani la cursuri technice in strainatate.

Inca numai una si inchiamu, intrebandu pe Injustum: Care este industri'a massei compacte a bietului poporu secuiescu, si cu catu este aceea superióra celei romanesci? Elu se landa cu scól'a de sculptura ridicata numai de cinci ani cu spesele statului in Sacele pentru ciangai. Atata e totu? Dér' pentru romani cine a ridicatu cu spesele statului scóla de industria??? Astemptamu respunsu pe onóre.

Appellu.

Istori'a tempiloru moderni ne arata cu probe irrecusabile, ca in fruntea civilisatiunii si progressului omenimii stau acele popóre, cari s'au potutu aflá de timpuriu in fericit'a positiune de asi formá asianumit'a classa a meseriasiloru si industriasiloru. Popórele, cari nu posedu in sinulu loru aceste classe, sunt silite a renuntiá la ori-ce influintia asupra directiunii progressului si desvoltarii omenimei. Ce este mai dorerosu, atari popóre, chiaru candu voru se intre si ele in ogasiulu adeveratului progressu, intelnescu in drumulu generósei loru aspiratiuni pedeci insurmentabile... Aceste cateva ronduri, applicate la poporulu romanu, ei spunu intrég'a lui istoria.

Este indestulu de cunoscutu, cu cate pedeci a avutu se se lupte poporulu romanu, pana ce ajunse la simulacrulu de progressu, unde se afla astadi; aceste pedeci inse nu se potu asemená cu acelea, ce are se intempine de aci inainte. Pentru a delaturá celu puçinu o parte infima din aceste pedeci, s'a constituitu in Brasiovu o Associatiune pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru meseriasi romani, ale careia statute sunt intarite de guvernulu maghiaru din Buda-Pest'a. Scopulu principalu alu acestei Associatiuni este plasarea de copii romani la meserii, provederea acestor'a cu instructiunea necessarie unui meseriasiu... ba in cele mai multe casuri si cu imbracamintea trebuintiosa, cumu si ajutarea sodaliloru a se prefectioná si a deveni meseriasi.

In scurtulu periodu alu esistintiei sale Associatiunea facù acea esperientia, ca numerulu copiiloru asiediati la meserii cresce pe anu ce merge,

*) Forintos kalopot, posztó nadrágot ne merészeljenek etc.

pre candu mediile Associatiunii departe de a prosperá in raportu directu cu numerulu loru paru a dá chiaru inderetu. Pentru a se poté procurá mediele necessarii, Associatiunea acést'a in adunarea sa generale din anulu trecutu a autorisatu pe comitetulu seu a se adressá catra toti romanii, cu rogarea: se'lu sprigineśca in ajungerea scopuriloru sale. —

Dreptu aceea comitetulu acestei Associatiuni appelléza la fiacare romanu, ce se interesséza cu unu zelu sinceru de ori-ce institutiune chiamata a promová catu de puçinu interessulu fia moralu fia materialu alu poporului romanu si'lu róga se binevoiésca a concurge dupa potintia cu contribuiri de ori-ce natura, la usiurarea grentatiloru, cu cari are de a se luptá, pentru a face indestulu insarcinariloru, ce-i suntu impuse de statute.

Din siedinti'a comitetului, tienuta in 10/22 Novembre 1877.

Bartolomeu Baiulescu, presiedinte. Ioanu Bozoceanu, secretariu.

Pest'a, 4/16 Decembre 1877.

De candu firulu electricu a adusu scirea, prevediuta de ori-ce omu cu mintea sanatósa, ca Plevn'a a cadiutu in man'a victoriósei armate russo-romane, de atunci turcofilii din capital'a Ungariei numai au astemperu, numai crutia pe nimeni, injura Europ'a intréga, injura guvernulu ungurescu si pe celu din Vien'a, injura natiunile conlocuitórie, mai cu séma pe serbi si romani, si se injura ei pe ei. Totu ei facu adunari poporale, facu demonstratiuni turbulente, facu adresse de condolintie si proclamatiuni agitatórie, alérga in drépt'a si in steng'a, incatu vediendu-i in ast'a stare, te prinde mil'a de ei. — Unii ii compatimescu, si se intréba, ca óre-ce au se insemne tóte aceste, ér' altii dicu: „pe cine Domnedieu vré se'lu pedepsésca, ei iá mai antaiu mintea.“ In acést'a stare trista a loru nu se afla unu singuru omu, unu singuru diuariu, care se aiba curagiulu a-i luminá si a-i sfatuí, ca chiaru adi nu este bine, nu este rationalu si nu este cu dreptu a face aceea ce facu.

Si cine sunt inscenatorii demonstratiuniloru desperate, si seducatorii bietiloru civi inocenti si necunoscutori de afaceri politice? Nisce diuaristi flamandi si capiati cu o multime de studentiasi urdurosi si, dorere, vre-o cativa deputati dietali, cari póte credu a ajunge la popularitate pe ast'a cale mai usioru si mai eftinu. Acesti'a apoi recrutéza burgesimea mai de rondu si facu hocus pocus-uri politice cu bietii de ei. Ce este inse si mai dorerosu, am aflatu, ca intre nefericitii acei'a se afla vr'o cativa si de ai nostri, — déca adeca 'i mai potemu numerá de ai nostri. Asia am vediutu dilele trecute in fruntea diuariului „Közvélemény“ subscrisu la unu articlu lungu pe unu domnisioru Rozescu M. Zamfred. Acestu nou politicu dascalesce tóta lumea si mai vertosu ne invétia pe noi romanii, cumu avemu se ne portamu, cá se castigamu grati'a unguréscа, de care póte dsa are mai multa trebuintia, mai alesu acum'a, candu se apropia alegerile la orasiu. Da, ca-ci noulu „diplomatu“ — si fidel'a copia a lui Moldován Gergely — este chiaru in sperantia de a avansá din diurnistu la o cojutia mai buna. Sfatosului diurnistu ei damu si noi consiliulu urgentu, cá se nu'si bage nasulu, unde nu-i ferbe óľa. — Mai sunt prin capital'a Ungariei, cá in Transilvani'a si alti pipirigi de acesti'a, cari facu servitiu diuarieloru maghiare intru insultarea a totu ce e romanescu; ii si tienemu in evidentia si la tempulu seu ii vomu si demascá.

Ve este cunoscutu, cate insulte mai publicara diuariele maghiare dela caderea Plevnei contra Romaniei si romaniloru. Pe tóte inse le-a intrecutu diuariulu „Hon“ cu pamfletele lui Szatmári Gyuritza. Jupanului Szatmári nu avemu se'i respundemu, decatu: „Le stile est l'home“. Ne miramu inse de dlu Jokay, cumu de si-a degradatu fói'a intr'atat'a.

Cá noutate am se ve comunicu, ca astadi turcofilii au inscenatu unu scandalu, demnu de densii. Mai nainte adeca cu cateva dile se facura pregatiri pentru o adunare poporala, care se fini c'unu scandalu publicu si c'unu fiasco colosalu. Adunarea incepù dupa amédiu sub presidiulu unui romanu de nascere, dlu G. Stup'a, (ce jocu ridiculu alu sortii), farmacistu si deputatu dietalu din Banatu, care este totdeauna gat'a a face la asemeni ocasiuni pe pictus masculus. Dupa cateva vorbiri pline de frase góle adunarea a alesu o deputatiune de 25, care avea se mérga la C. Tisza si se'lu i-a la trei parale, pentru ce nu esoperéza intrarea in resbelu contr'a Russiei. Cu deputatiunea de odata a plecatu si publiculu celu mare (cateva mii de ómeni) la Bud'a inaintea palatului ministrului Tisza, in apropiarea palatului imperiale. . . . Dlu Tisza vediendu ce „poporu“ 'lu intimpina, nu a primitu deputatiunea. De aci apoi scandalulu deveni fora margini — si dupa ce mantuitorii turciloru incepura a fluierá si a sparge ferestrele lui Tisza, intreveni politi'a si apoi indata militi'a si mitii imprastià pe care incatrou. Din Bud'a turcofilii trecura éra la Pest'a si demonstrara inaintea localitatii partidei guvernamentale, pana ii fugarira si de aici. Dlu Stup'a inca a fostu onoratu cu mai multe „éljen“-uri, dér' pana ce turcofilii au ajunsu sub ferestrile dsale, se pré impuçinasera si asia dsa nu li s'a aretatu. Paguba! —

Eca ce sórte a ajunsu pe dlu Tisza celu pré maritu, éca cumu voru unii nesocotiti a mantuí pe fratii loru turci! —

Invingerea armeloru russo-romane nu a remasu fora impressiune placuta nici la coloni'a romana de aici. Tinerimea a adressatu dlui I. Brateanu urmatóri'a depesia: „Dlui Ioanu Brateanu, ministru-presiedinte, Bucuresci. Mandri de triumfulu nationale pe campulu de lupta, ve rogamu se asterneti Mariei Sale Domnitoriului Carolu felicitarile nóstre pentru gloriósele succese ale armatei romane. Primiti si dvóstra gratularea nóstra pentru spiritulu de initiativa, ce ati luatu. Resara din tóte independinti'a patriei romane si marirea neamului nostru. Traiésca Domnitoriulu, traiésca Dómn'a, traiésca armat'a si Romani'a independinta. — Tenerimea romana din Pest'a.“

Dlu T. Balomiri si-a presentatu mandatulu si dilele aceste va si intrá in diet'a Ungariei. Mai multe cu alta ocasiune. Cassiu.

Din comitatulu Fagarasiului.

Restaurarea in acestu comitatu se va efectui in 27 si 28 ale lunei curente.

Pentru a statori modulu de procedere precumu si de cointielegere intre membri romani ai comitetului municipale, s'a tienutu Luni in 17 o conferintia in Fagarasiu, care cu totu tempulu nefavoritoriu a fostu bine cercetata.

Dupa lungi si seriósе desbateri s'au luatu cu referire la alegerile municipali cu unanimitate urmatóriele conclusiuni:

1. S'a proclamatu principiulu solidaritatii intre membri romani ai consiliului municipale, dupa care minoritatea trebuie se se supuna concluseloru majoritatii.

2. S'a alesu o delegatiune de 15 dintre cei mai de frunte si mai independenti barbati din acestu municipiu, care pana la 26 a lunei curente se pregatésca unu proiectu de programa de candidatiune la tóte posturile ce sunt a se ocupá si care va fi supusa aprobarei nouei conferintie.

3. Delegatiunea se insarcinéza a aduce la cunoscinti'a domnului comite supremu Iuliu de Szentiványi dorinti'a legitima a poporului romanu din acestu comitatu, cá la viitórele alegeri municipali se fia considerati fii acestui poporu in proportiunea drépta cu numerulu si interessulu seu si in specialu cá postulu de vice-comite se fia ocupatu de unu romanu.

4. Delegatiunea se insarcinéza a propune spre alegere prin consiliulu municipale pe cei 3 membri din comisiunea candidatória, cari cadu sub alegere.

5. Toti membrii romani ai consiliului municipale sub cuventulu de onóre iau obligamentulu moralu asuprasi — si in specialu membrii delegatiunei a lucrá din tóte poterile, necrutiandu nici unu midiulocu legale, pentru realisarea acestoru concluse.

In fine s'a decisu cá se fia provocati toti aceia, cari dorescu a fi alesi la vre-unu postu, se-si inainteze la loculu competinte cererile loru, provediute cu tóte documentele de cualificatiune multu pana in 26 a lunei curente. I. R.

Cenade, 17 Decembre 1877.

(Administrarea fondului Basilitanu dela Cenade si Cergaulu micu.) La 28 Nov. a. c. s'au tienutu licitatiunea arendei dominiului dela Cenade-Cergau, publicatu in Nr. 86 alu „Gazetei“ si s'au capetatu 3601 fl. 11 cr. v. austr. dela D. Geaj'a, ci din unele consideratiuni, ce se voru publicá mai tardiu, nu s'au aprobatu. La 9 Dec. s'au tienutu a dou'a licitatiune . . . . pana pe urma prin tocmeala la 11 Dec. a. c. a remasu dominiulu esarendatu dniloru Iosef Nussbaum, carciumariu-arendatoru si Iuzson Gyárfás, fostu deregatoriu la Andor Komaromy, cu unu pretiu de 3520 fl. v. austr. pentru-ca 130 fl. v. a., ce au datu densii mai multu, li s'au rebonificatu cu arend'a tufeloru. — Asia dér' dupa cifrele autentice de pana acumu starea acestui frumosu dominiu e urmatór'ia:

1. Venitulu capetatu dér' din arend'a celoru 1072 jug. 323 □° ar' fi 3520 fl. v. a., inse de aci se subtragemu contributiunea anualu, ce o solvesce fondulu in sum'a de 875 fl. v. a. Ne dà dér' acestu dominiu esarendatu venitulu de . . . . . fl. 2500

2. Sub punctulu acest'a si urmatóriele voiu a specificá venitele acestui dominiu, ce cá barbatu proprietariu aici, credu, ca nimenea nu va avé curagiulu a mi le discutá, si acestea sunt:

a) carciumele dela Cenade-Cergaнu precumu sau datu pana acumu, aducu pe anu 1000
b) arend'a dela Scurtu aduce cu totulu . . 200
c) arend'a de pe Secasiu si Opritulu Broscatieniloru 300
d) arend'a Grindeiulu Cergaului 120
e) lise mai dau arendatoriloru in lemne dela fondu 130

Sum'a . 1750

Asia dér' numai venitulu curatu, ce'lu primescu densii in mana, face o suma rotunda de 1750 fl. v. a.

f) Arend'a tufeloru de 130 fl. v. a. remane afara, — chiaru de ar' scóteo densii in detrimentulu moralei poporului si in daun'a fondului — ca-ce e incovenientu a dice, ca 4 jugere de lenga padure s'ar' poté esarendá cu atata suma, fora a aprobá, ca este si padurea data arendasiloru spre prada, precumu au fostu pana acumu.

3. Venu acuma se specificu venitele celoru 1072 jug. mai puçinu 172, ce trecu la scurtu etc. si pe cari desi le manipuleza densii, le voiu lasá totusi numai in 5 fl. v. a. jugerulu, precumu s'au capetatu pana acusi, voru dá dér' 900 jugere . . . . . fl. 4500

4. Se punemu din economi'a de vite, porci etc. ce se póte — firesce cu meritulu arendasiloru — pe alunisiu si airea 750

5. La acestia se mai adaugemu sum'a de mai inainte 1750

fl. 7000

Si dóra veti dice, ca acestea sunt specificate esageratu, precandu unu jugeru de lunca in parte precumu le dau densii, aduce puçinu unu caru de fenu, ½ caru otava, si cate o di doue de plugu. — Se concludemu dér', ca sum'a ce o primesce fondulu din ce s'au esarendatu, firesce afora de paduri, e 2500 fl. v. a. si carea in proportiunea celoru 7000 fl. ai arendasiloru e o suma, ce o lasamu deocamdata in judecat'a altor'a, ca-ci aici se vede greutatea administratiunei fisce; totu de ce ne mai potemu apucá, e se vorbimu ceva despre administratiunea ficsa ce la noi e grea, despre o directiune economica, ce noi nu o avemu, despre starea si personalulu nouiloru arendasi in tóta privinti'a, si in urma despre daunele, ce le-ar' poté indura fondulu, dér' mai alesu poporulu si biseric'a cu siguritate. (Va urmá.)

Ioane Manoviciu, proprietariu.

Noutati diverse.

— (Posta din Romani'a,) care erá se-o primimu eri diminétia, inca nici astadi (22 Dec.) la 12 óre nu ne-a sositu. Aflamu, ca intardiarea vine de acolo, ca pe sioseau'a Ploiesci-Predealu ambla atatea carre cu marfa, incatu trebuie se inainteze cate doue in rondu si numai in pasu. Diligenti'a nepotendu dér' trece inainte, s'a intiepenitu la Campin'a. La acést'a se mai adauge si impregiurarea, ca drumulu e greu practicabilu din caus'a zapedii celei mari. Déca va merge totu asia, ni se deschide perspectiv'a trista de a primi post'a dela Bucuresci totu a patr'a di.

— (Conferentie literarie.) Cetimu in „Tel. Rom.“ din Sibiiu: G. Baritiu, secretariulu Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu va tiené dissertatiuni literarie si istorice in sal'a cea mare dela „Imperatulu Romaniloru“ Vineri in 9/21 si Dumineca in 11/23 Dec. a. c. Inceputulu pe la 7 óre sér'a. Venitulu acestoru conferentie e destinatu in folosulu fondului numitei Associatiuni. Pretiurile de intrare se potu vedé din anuntiurile, ce se impartu si sér'a la cassa. Materiile conferentieloru sunt: In 9/21 Dec. Recensiune asupr'a dictionariului si glossariului romanescu academicu. Despre activitatea literaria a dómnei Dora d'Istri'a. In 11/23 Dec. Despre colectiunea de documente istorice, remase dela repaus. Eudoxiu Hormuzache. Fragménte din Monographi'a familiei Hormuzache.

— (Junimea studiósa dela archigimnasiulu de Beiusiu,) insufletita de recunoscinti'a nobila ce pastrédia façia de mentorulu seu, marele si nemuritoriulu episcopu Samuilu Vulcanu, propriulu fundatoriu alu gimnasiului, se va aduná in sal'a aceluiasiu gimnasiu in

25 Decembre, cu solemnitate, cá se incinga cu guirlandele recunoscintiei, cu laurii binecuventarei sale memori'a sacra a aceluia. Program'a festivitatii e urmatóri'a: 1. Discursu de deschidere, rostitu prin conducatoriu. — 2. „Desteptate romane“, esecutatu de chorulu instrumentale, sub conducerea prof. gimn. d. Augustinu Balasiu. — 3. „Unu orfanu la mormentulu mamei sale“, poesia de Moise Popiliu, declamata de Ioane Dudulescu stud. cl. VII. — 4. „Rogatiune“ din oper'a „Nabuco“ de Verdi, esecutata de chorulu vocale, sub conducerea prof. gimn. d. Ioane Buteanu. — 5. Biografi'a episcopului Samuilu Vulcanu, predata de Ioane Halmagianu, stud. cl. VIII. — „Cantu funebrale“, esecutatu de chorulu vocale. — 7. „E mortu séu mai viedia“, disertatiune diserata de Florianu Selagianu, stud. cl. VIII. — 8. „Trei floricele“ dupa Kein (Salonpoutpouri) esecutatu de chorulu instrumentale. — 9. „Anima amante di Dio ma desolata“, poesia de Alfonso d'Ligouri, declamata de Ioane Albu, stud. cl. VIII. — 10. „A valesszi bárdok“, poesia de Ioanu Arany, declamata de Corneliu Siarcadi, stud. cl. VIII. 11. „Tatarulu“ de St. Nosievitiu, esecutata de chorulu vocale. — 12. „Der Tapfere“, poesia de Johann Gottfried v. Herder, declamata de Basiliu Dumbrava, stud. cl. VIII. — 13. „Sigilulu negru“, poesia de Ioanitia Badescu, declamata de Paulu Onitia, stud. cl. VIII. — 14. „Multu pareau frumóse“, esecutatu de chorulu instrumentalu. — 15. Discursu de inchidere, rostitu prin conducatoriu. — 16 „Marsiulu lui Mihaiu eroulu“, esecutatu de chorulu instrumentalu. — Iuliu Papfalvai, conducatoriu; Basiliu Dumbrava, not. cor.

— (Alegerile oficialiloru municipali in comitatulu Brasiovu) avura locu astadi in 22 Dec. Pana ce vomu poté aduce o relatiune esacta despre decursulu loru comunicamu list'a amploiatiloru alesi. S'au alesu de vice-comite: Iuliu de Roll; notariu primariu: Ales. Tompa; fiscalu (proc. fin.) Iuonu Lengeru; presiedinte la sedri'a orfanala: Fr. Trauschenfels; assessori: Traugott Boer, Simeonu Margineanu; vicenotariu Stef. Pánczel, Fr. Pildner si Mich. Russu; protomedicu Dr. Tartler; veterinariu Iosifu Schramek; perceptoru Alfr. Schmidt; controloru Carolu Matyás; comptabilu Carl Frühbeck; tutoru generalu: Mich. Schmidt. — La oficiele esterne s'au alesu de pretori: Gavr. Henter, Enricu Eitel si Ed. Schullerus; medici cercuali: Varnav Szabo si Friedr. Boltres.

Sciri dela resbelu.

Primulu telegramu oficialu din Belgradu constata, ca trupele serbesci au ocupatu in 18 l. c. positiunea cea tare dela Mramor. Serbii se afla dér' in deplina actiune. Se dice, ca ar' fi intratu fórte multi oficieri prussiani in armat'a serbésca. — Despre miscarile trupeloru dela Plevn'a nu amu mai primitu nici o scire, inca nu se scie cu siguritate, déca trupele romane voru inaintá cu russii spre Adrianopole, séu ca se voru dirige tóte contra Vidinului. — Trupe noue russesci sosescu necontenitu in Bulgari'a, 4000 de ómeni au trecutu in 17 l. c. pe la Bucuresci. — Generalulu Totleben e numitu comandantu-siefu alu armatei dela Rusciucu si gen. Imeritinsky este siefulu statului seu majoru. — Osman-pasi'a, pe care'lu facusera mortu, traiesce si au fostu spedatu din Bogot spre Bucuresci. — Alte sciri mai insemnate de pe campulu de resbelu nu avemu, acuma avemu érasi pausa, in care se facu pregatirile pentru viitórea actiune. Apoi amu intratu in érn'a grea si in totu casulu trebuie se ne asteptamu la aceea, ca pentru timpulu celu mai de aprópe operatiunile voru inaintá fórte incetu.

Ajutoria pentru raniti.

Sibiiu, in Decembre 1877.

Ofrande in bani pentru ostasii romani raniti din Romani'a, colectate prin dlu Ioanu Danciu, adm. protopresbiterialu din Ofenbai'a dela urmatorii contribuitori:

Ioanu Danciu, adm. ppescu 3 fl., Sofi'a Danciu nasc. Fodoreanu 2 fl., Georgiu Filipu, par. gr.-cath. 2 fl., I. R. P. 2 fl., Ioanu Fornade, col. de dare 1 fl. 50 cr., Nicolau Rancea, s. jude com. 1 fl. 50 cr., Tom'a Fornade, economu 1 fl., Nic. Fornade, econ. 30 cr., Grig. Pop'a, epitr. par. 50 cr., Moise Ilca, epitr. par. 50 cr., Prec. Fornade, econ. 50 cr., Mich. Lazaru, econ. 30 cr., Stef. Hand'a, econ. 6 cr., Const. Barbu, crisnicu 20 cr., Nic. Filipu, economu 10 cr., Trif. Chirila, econ. 20 cr., Ios. Barbu, econ. 25 cr., Sofi'a Fornade 20 cr., An'a Tieranu 20 cr., Dochiti'a Tieranu 10 cr., Unu Buzanu 1 fl.

Din Muncelu: Nic. Piticu, parochu 1 fl., Dela mai multi poporeni 2 fl., Filipu Hard'a, jude com. 1 fl.

Din Cior'a: Ioanu Mórcanu, parochu 1 fl.

Din Salciv'a de susu: Mihailu Ciór'a, parochu 3 fl., Teodoru Ciór'a, econ. 2 fl., dela mai multi poporeni 2 fl. 80 cr., Eftimiu Frasilescu, cantoru 20 cr., Ioanu Onea, parochu 1 fl., Bas. Bor'a, epitr. par. 30 cr., Rus. Barstanu, crisnicu 10 cr.

Din Salciv'a de josu: Simeonu Simonu, parochu 1 fl. 50 cr., dela mai multi poporeni 50 cr.

(Va urmá.)

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Nadisiulu romanu, 12 Dec. 1877.

Onorate dle Redactoru! Binevoiti a dá locu in pretiuit'a dvóstre fóia la urmatórea contribuire pentru ranitii romani in resbelulu cu Turci'a, rogandu-ve a publicá si numele contribuitoriloru, éra sum'a de 8 fl. 33 cr. v. a ve rogu se o dati domnului Diamandi I. Manole, cá se o tramita la loculu destinatu. Contribuitori sunt din Nadisiulu romanu in Salagiu, si anume:

Vasiliu Cototiu, preotu gr.-cath 1 fl., Augustinu Cototiu 10 cr., Georgiu Vajda, curatoru rationante 1 fl., Iosifu Bencze 1 fl., Vasiliu Oegariu 1 fl., Mari'a Oegariu 50 cr., Grigorie Jalausiu 30 cr., Vasiliu Lazaru 10 cr., Vulcanu Gavrilu 5 cr., Vasiliu Cozma 28 cr., Mózes Moritz (israelitu) 1 taleru, Braun Iosef (israelitu) 50 cr., An'a Jalausiu 10 cr., Simionu Cosma 20 cr., Iheresi'a Cotortiu nasc. Mare, preotésa 20 cr., Ciupu Nutiu 20 cr.

Din filia Salásigu (Sz.-Szeg): Georgiu Szabó 20 cr., Mariesiu Toaderu 20 cr., Nicolau Cuceoanu 10 cr., Filipu Oegariu 10 cr., Gottlieb An'a (israelita) 20 cr.

NB. Crucerii, ce trecu peste 8 fl., s'au datu la posta.

Cu distinsa stim'a
Vasiliu Cototiu,
preotu gr.-cath. si colectante.

Turd'a, 10 Decembre 1877.

List'a Nr. 29 a contribuentiloru din comuna Poian'a Ariesiului prin colectantele dlu Mihaile Olteanu, curatore primariu:

Ioanu Herti'a 2 cupe cucuruzu, Vasilie Mesaros 2 cupe c., preotulu Mihailu Simoneti 4 cupe c., Mihailu Negru 2 cupe c., Mihailu Bedeleanu 2 cupe c., cantorele Vasilie Jov'a 3 cupe c., Costanu Mer'a 5 cr., Ioanu Olteanu 1 cupa cucuruzu, Alecs'e Selisteanu 4 cr., Precupu Pogaceanu 2 cupe cucuruzu, Nicolae Martinu 2 cupe c., Vasilie Rogozanu 1 cupa c., Ilie Rusu 10 cr., Iacobu Deacu 7 cupe c., Mihaile Olteanu 6 cupe c., Tánasie Pogaceanu 10 cr., Aftemie Calusieriu 10 cr., Dochitia Rusu 1 cupa c., Ioanu Hodrea $2^1/_2$ cupe c., Pavelu Rusu 2 cupe c., Samoilu Rusu 1 cupa c., Nechita Hodrea 2 cupe c., Andreiu Selisteanu 2 cupe c., Iosifu Pogaceanu 10 cr., Ioanu Chioreanu 1 cupa c., Maxinu Lazaru 2 cupe c., Veronic'a Pascu $^1/_2$ cupa c., Simeonu Albu 2 cupe c., Nicolae Tironu 2 cupe c., Ilisie Mircea 2 cupe c., Teodoru Derebanu 2 cupe c., Samoilu Pogaceanu 1 cupa c., Mihailu Boldoru 2 cupe c., Mihailu Rusu 10 cr., Nichit'a Vaida 10 cr., Stefanu Chisiu 2 cupe c., Iacobu Danu 2 cupe c., Mihailu Nanu 1 cupa c., Veronic'a Selisteanu 5 cupe c., An'a Ciortea 10 cr., Ioanasa Popa 2 cupe c., Ioanasiu Popa 2 cupe c., Simeonu Tironu 10 cr., Mihailu Seranu 40 cr. Sum'a in bani 1 fl. 29 cr., éra bucate adunate 1 hectolitra si 20 litre cucuruzu prefacunduse in bani 5 fl. 22 cr. Sum'a totala 6 fl. 51 cr. v. a.

List'a Nr. 7 a contribuentiloru din comun'a Turu prin colectantele dlu Ioanu Rusu, parochu gr.-cath.:

Ioane Colcieriu 1 fl., Macaveu Marinca 20 cr., Samuilu Andreic'a 20 cr., Iuonasiu Marinca 20 cr., Corneli'a Rusu 1 fl. Sum'a 2 fl. 60 cr. v. a.

(Va urmá.)

Emili'a Ratiu.

Naseudu, 14 Dec. 1877.

Domnule Redactoru! Binevoiesce, Te rogu, a publicá in colónele „Gazetei“ list'a de contribuire pe sém'a ranitiloru romani dela Plevn'a, ce urméza aci, deschisa prin subscrisulu. Contribuirile, ce voru urmá de aci inainte, se voru publicá la tempulu seu. In legatura cu aceste 'mi iau libertatea a rogá pe stimabil'a dómna Elisabet'a Popu Pecurariu, cá se binevoiésca a publicá list'a contribuitoriloru dela prim'a colecta, ce a binevoitu a o administrá la comitetulu dameloru din Iassi. Me vedu silitu ai adressá acésta rogare, recercatu fiindu de mai multi p. t. domni contribuenti. — Primesce, st. d. Redactore, asigurarea deosebitei mele stime.

Dr. A. P. Alesi.

List'a Nr. 1: Dr. A. P. Alessi 2 fl., Nicolau Antonu 2 fl., Petru Verticu, preotu in Zagr'a 2 fl., Simeonu Stoic'a 2 fl., E. Burduhosu 2 fl., Petru Tofanu 1 fl., Iacobu Popu 1 fl., Tom'a Hontila 2 fl. 50 cr., Octaviu Baritiu 2 fl., Ben. Hangea 2 fl., Paulu Stoic'a 10 fl., Andreiu Mazanecu 1 fl., Valeriu Tanco 5 fl., Ioanu Purceila 1 fl., capitanulu Zagreanu 5 fl., Alesandru Ioanu Cuza Muresianu 5 fl., Iosifu Iulianu Muresianu 1 fl., Ioanu Tanco 9 fl., Gavrilu Seridonu 1 fl., Pavelu Besi'a 1 fl., Georgiu Vintila 5 fl., Alesandru Siotropa 1 fl. Sum'a 63 fl. 50 cr. v. a.

Not'a Redactiunei. Dnulu Diamandi I. Manole, care a sositu de cateva dile in Brasiovu, ne-a datu spre publicare unu resumatu despre contribuirile incurse la d-s'a, pe care 'lu vomu publicá in Nr. venitoriu.

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu:

a) pe lenga anunciarea redicarii in sensulu statuteloru cu **6%** interesse:

b) sub conditiune de a se anunciá institutului redicara depunerii la **3** luni inainte cu **$6^1/_2$ %** interesse;

c) sub conditiune de a se anunciá institutului redicarea depunerii la **6** luni inainte cu **7 %** interesse.

Interessele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se redica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai dupa acele capitale se dau interesse, cari stau depuse la institutu celu puçinu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabilí in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insemna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalitati speciali.

Depunerile tramise prin posta pe lenga comunicarea adressei deponentului se resolvu totudeaun'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectuí prin posta anunciari si redicari de capitale.

Sibiiu, 29 Novembre 1877.

„ALBIN'A“
Institutu de creditu si de economii in Sibiiu.

3—4

2366/szb. 1877. 2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului notariale din comun'a Vestemu prin acést'a se escrie concursu pana in **31 Decembre** a. c. Cu acestu postu sunt impreunate urmatóriele emolumente:

1. Unu salariu anualu de 400 fl. ad. patru sute de florini in valuta austriaca si alte accidentii.
2. Cuartiru naturalu.
3. O gradina de 500 org. □ lenga cuartiru spre folosintia.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si substerne suplicele loru la oficiulu pretoriale alu Cisnadiei provediute cu testimoniu de moralitate, testimoniu despre cualificatiunea receruta, precumu si despre cunoscinti'a limbe loru patriei.

Cisnadi'a, 6 Decembre 1877.

Pretur'a Cisnadiei.

Pretiurile piatiei

in 21 Dezembre 1877.

Hectolitre.		fl. cr.
Granu	fruntea	9.50
	midiulocu	9.—
	de diosu	8.80
Mestecatu		7.50
Secara	fromósa	6.—
	de midiulocu	5.70
Ordiulu	frumosu	5.10
	de midiulocu	4.70
Ovesulu	frumosu	2.90
	de midiulocu	2.80
Porumbulu		5.15
Meiu		6.10
Hrisca		—.—

Hectolitre.	fl. cr.
Mazerea	6.10
Lintea	7.20
Fasolea	6.60
Cartofi	1.20
Sementia de inu	—.—
1 Chilo.	**fl. cr.**
Carne de vita	—.36
„ de rimatoriu	—.44
„ de berbece	—.20
100 Chile.	**fl. cr.**
Seu de vita prospetu	42.—
„ „ „ topitu	—.—

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 21 Dezembre st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.25
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	66.50
Losurile din 1860	110.75
Actiunile bancei nation.	783.—
„ instit. de creditu	202.—
Londr'a, 3 luni	189.25
Oblig. rurali ungare	76.40
„ „ Banat-Timis.	78.50
„ „ transilvane	78.25
„ „ croato-slav.	—.—
Argintulu in marfuri	105.85
Galbini imperatesci	5.68
Napoleond'ori	9.65
Marci 100 imp. germ.	59.50

Redactoru respundietoriu si editoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GÖTT si fiu HENRICU.